

kan ikke indse, at Ribe eller Horsens Byer kunne siges at være nærmere berettigede til at faa den Understøttelse fra Staten, som ligger deri, at de faa deres lærde Skoler vedligeholdte og ombyggede, end Randers. Ganske vist har der jo altid hersket en vis Forærlighed — i det mindste er det Opfattelsen blandt Syderne paa Østhyften — for den Del af Jylland, som strækker sig fra Aarhus og nedester, i Sammenligning med den Del, der strækker sig fra Aarhus Nord efter. Der har været vist en Tilfidsættelse af denne Del, som ogsaa har givet sig til Kende i den gamle Betegnelse om Vendsyssel, som den Del af Landet, der ligger Norden for Lov og Ret. Nu ligger Randers ikke fuldt saa højt oppe, saa den stulde dog synes at kunne være berettiget til nogen Hensyntagen. Naar Randers Kommune er gaaet til det store Offer for anden Gang i Løbet af hundrede Aar at bygge sin Skole op, synes den mig at have Krav paa Imødekønnen, naar der senere kommer og beder om at faa eftergivet en Del af de store Udgifter, som den har haft dertil. Der kunde vel i saa Henseende ogsaa ansøres det, at medens Randers By i sin Tid havde et mægtigt Opland og var Centrum for en meget betydelig Handel, beliggende som den var ved Gudenaan, der satte den i Forbindelse med det Indre af Jylland, har siden Jærnbanernes Tid dette Opland efterhaanden unddraget sig Randers og er kommen i nærmere og mere direkte Forbindelse med Aarhus og Horsens, som derved have taget en betydelig Del af Randers Handel. At den tilbagegaaende Bevægelse i saa Henseende ogsaa har givet sig Udtryk i de kommunale Regnskaber vil jeg, naar man bemærker, at Randers By vist er en af de Byer, der har det største Fattigvæsensbudget i Forhold til de andre Budgetter. Gennemgaaende er dette i Byerne omtrent 20 pCt. af de løbende Udgifter, hvorimod Randers Kommunes Udgifter til Fattigvæsenet alene løbe op til 24 à 25 pCt. af Byens aarlige Udgifter. Det forekommer mig altsaa nok, at der er nogen Grund til at imødekønnen Randers. Endelig er det en Grund, som for mig, og jeg haaber for andre Medlemmer, maa være afgørende, og det er den, at paa samme Tid som Randers Kommune paa den Maade har lagt betydelige Udgifter ud til Fordel for Skolevæsenet, og paa samme Tid som dette er gaaet fremad, saaledes at det har vist sig, at det var berettiget af Kommunen at forlange Skolen opretholdt, have vi haft det mærkelige Tilfælde, at en Naboby, Aalborg, har faaet som Gave af en flot Privatmand, tid-

ligere Kultusminister Scavenius, en ny Skolebygning, der har kostet mellem 3 og 400,000 Kr. — 300,000 Kr., tror jeg vist det var. Det var ganske vist for sin rent private Fornøjelse, at den daværende Kultusminister byggede denne Skole, men saa vidt jeg forstaaer Forholdet, er det nok Statskassen selv, der har ydet Bekostningen derved eller i alt Fald dækket den, men det kan jo nok altsaa siges, at der til en Naboby er skænket til det samme Formaal over 300,000 Kr. Saa kan jeg imidlertid ikke forstaa, at man her med Berettigelse kan nægte at imødekønnen Randers Kommune, naar den kun beder om et saa beskedent Bidrag som 70,000 Kr. som en Efterbevilling paa disse af denne Kommune for længst haft Udgifter. Selvsølgelig tør jeg ikke vente, at Flertallets Forslag skal falde. Jeg tvivler ikke paa, at jeg har overbevist alle tilstedeværende Medlemmer, som have hørt mig, men da Pluraliteten har foretrukket at opholde sig i Selvsøvelserne ved Siden af, antager jeg alligevel, at Flertallets Forslag vil gaa igennem, og at de 70,000 Kr. ville blive udstemte. Jeg vil imidlertid dog tilslade mig at henstille til den ærede Ordfører, om det ikke var muligt, at Finansudvalget inden 3dje Behandling kunde tage Sagen op igen til Forhandling med Ministeren. Selv om man ikke vil være saa slot at give alle de 70,000 Kr., kunde det dog være rimeligt, at man gav Randers Kommune en Affindelsessum i denne Sag. I hvert Fald har Randers ikke fortjent at blive behandlet saa stedmoderligt i den Retning i Sammenligning med andre jydsk Kommuner. Jeg for min Part kan altsaa ikke gaa med til Forslaget, og jeg haaber, at der i det hele taget vil komme en anden Stemning op over for denne Sag inden 3dje Behandling.

Ministerens for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Vardenfleth): Af de Vædringsforslag, der ere stillede til dette Afsnit, skal jeg indskrænke mig til at omtale dem, om hvilke der ikke er opnaaet Enighed mellem Udvalget og Ministeren. Jeg kommer da først til Vædringsforslag Nr. 147, hvor Udvalget foreslaar Forslaget om et normeret Professorat i Geografi strøget. Det er, som den ærede Ordfører bemærkede i Gaar, en gammel Bekendt, for saa vidt som Spørgsmaalet om et normeret Professorat i Geografi allerede var fremme ved Behandlingen af Universitetets Lønningsslov, men det vil ikke undre, at Spørgsmaalet stadig vender tilbage, naa Forholdet virkelig er det, at vi ingen Sinde komme bort fra et Professorat i Geografi. Naar vi se hen til an-